

Ulf Jonare

Justitiedepartementet

Olovlig fotografering (Ds 2011:1)

Ju2011/512/L5

Kriminalvården har inte något att erinra mot den föreslagna kriminaliseringen. Kriminalvården noterar följande.

En person som är intagen i häkte eller anstalt befinner sig ofta i en utsatt situation. Uppgifter om den intagne – inklusive uppgiften att han eller hon är intagen – omfattas i regel av sekretess enligt 35 kap. 15 § OSL. Fotografering av en intagen, varigenom det röjs att han eller hon är intagen, torde således kunna utgöra ett intrång i den personliga integriteten.

I promemorian föreslås ett förbud mot viss fotografering av någon som befinner sig inomhus i en bostad eller på en toalett, i ett omklädningsrum eller i ett annat liknande utrymme. Med bostad bör räknas både en lokal eller annan plats där en person bor beständigt eller för längre tid och en tillfällig bostad, t.ex. ett hotellrum, en båthytt eller ett tält (promemorian sid. 28). Kriminalvården utgår från att även ett bostadsrum i ett häkte eller en anstalt skulle omfattas av bostadsbegreppet. Fotografering av en intagen i hans eller hennes bostadsrum skulle således kunna omfattas av det kriminaliserade området.

En intagen är emellertid i regel mer utsatt för fotografering mot sin vilja när han eller hon befinner sig på andra platser än i bostadsrummet, som i regel är väl skyddat från insyn. Det kan röra sig om t.ex. när den intagne befinner sig på den dagliga s.k. promenaden eller utför sysselsättning utomhus. Det har exempelvis förekommit att en intagen har fotograferats på en promenadgård belägen på ett häktestak. Av promemorian framgår att sådana utrymmen inte omfattas av bostadsbegreppet (sid. 29). Frågan är då om en sådan fotografering skulle kunna omfattas av den föreslagna bestämmelsens andra mening. Av författningskommentaren framgår att påträngande fotografering av den som befinner sig i chock till följd av ett nyligen inträffat dödsfall hos en nära anhörig fotografering kan omfattas av bestämmelsen, liksom fotografering av en patient på ett sjukhus eller en annan vårdinrättning, beroende på omständigheterna (sid. 47). Även fotografering av en intagen i en anstalt eller – framför allt – ett häkte bör således, enligt Kriminalvårdens uppfattning, beroende på omständigheterna kunna omfattas av den föreslagna andra meningen, om fotograferingen är påträngande, närgången eller dold.

Detta ärende har beslutats av Kriminalvårdens generaldirektör Lars Nylén. I handläggningen har även enhetschefen Elisabeth Lager och verksjuristen Ulf Jonare (föredragande) deltagit.

Lars Nylén

Ulf Jonare